

8.5.2017

СТАНОВИЩЕ

на комисията по правни въпроси

на вниманието на комисията по промишленост, изследвания и енергетика
и на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

относно онлайн платформите и цифровия единен пазар
(2016/2276(INI))

Докладчик по становище: Констанс Льо Грип

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по правни въпроси приканва водещите комисии – комисията по промишленост, изследвания и енергетика и комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите да включат в предложението за резолюция, което ще приемат, следните предложения:

- А. като има предвид, че онлайн платформите (наричани по-нататък „платформи“) са вид доставчици на услуги на информационното общество, които изпълняват ролята на посредници в рамките на дадена цифрова екосистема и обхващат широк кръг от субекти, вземащи участие в многобройни икономически дейности, включително електронна търговия, медии, търсачки, икономиката на сътрудничеството, дейности с нестопанска цел, разпределяне на културно съдържание и социални мрежи, и следователно не са обект на ясно и точно определение, формулирането на което е трудно поради техния непрекъснато променящ се характер; като има предвид, че разграничението между търговски и нетърговски платформи следва да бъде взето под внимание;
- Б. като има предвид, че в цифровата икономика посредниците от миналото са днешните доставчици на съдържание и изпълняват съществена роля по отношение на достъпа до съдържание; като има предвид, че следователно е необходима повече яснота в тази бързо променяща се екосистема на платформите за това какво представлява активният или пасивният характер на платформите, по смисъла на Директивата за електронната търговия, като първа стъпка към подчиняването им на регулаторна рамка, която ще повиши тяхната отговорност и надеждността на техните услуги, с цел те да могат да предлагат повече възможности, справедливи условия и правна сигурност на потребителите, чиито права трябва винаги да бъдат защитени;
- В. като има предвид, че подходящата и балансирана регулаторна рамка за цифровата икономика би могла да допринесе за допълнителното устойчиво развитие и разширяване на икономическия модел, основан на платформи, в Европейския съюз;
- Г. като има предвид, че онлайн платформите промениха драстично цифровата икономика през последните две десетилетия, което доведе до многобройни ползи за днешното цифрово общество, и изпълняват важна роля в създаването на „цифрова стойност“, която е в основата на бъдещия икономически растеж в ЕС и е от съществено значение за ефективното функциониране на цифровия единен пазар;
- Д. като има предвид, че появата на платформи, чрез насърчаване на връзките между доставчиците на услуги, работещите и потребителите, предоставя възможности, поражда предизвикателства и води до развитието както на нови, така и на съществуващи пазари, което понякога би могло да има отрицателно въздействие върху икономическата стойност на тези пазари;
- Е. като има предвид, че следва да съществуват еднакви условия на конкуренция за платформите и за предприятията, ползващи техните услуги, с цел да се гарантира, че за заместващите услуги се прилагат същите съществени правила, и да се стимулират иновациите и благосъстоянието;

- Ж. като има предвид, че някои платформи предоставят услуги, които се считат за заместител на услугите, предлагани по традиционен начин, и следователно биха могли да се конкурират с оператори, които са обект на специфични регулаторни ограничения, без те самите да са формално управлявани от подобни ограничения; като има предвид, че това е така поради специфичния характер на предоставяните от тях услуги или защото подобни правила са неприложими или неизпълними в онлайн среда;
- З. като има предвид, че цифровизацията на икономиката включва значително свиване на данъчната основа; като има предвид, че приходите на платформите следва да се облагат на мястото, където са реализирани печалбите;
- И. като има предвид, че за да се сложи край на неяснотата във връзка с авторското право между активните платформи за качено от ползвателите съдържание и платформите, действащи като обикновени посредници, е необходимо да се изясни, че ограничената отговорност, предвидена в член 14 от Директивата за електронната търговия, е приложима само по отношение на платформите с пасивна посредническа роля, т.е. тези, които не се намесват в организацията, оптимизирането или популяризирането на съдържанието;
- Й. като има предвид, че режимът на отговорност, определен в Директивата за електронната търговия, който представлява неин основен аспект, се прилага по отношение на доставчиците на онлайн услуги само при конкретни условия и във всеки случай не може да ги освободи от техните съществени задължения и отговорности, свързани със собствените им дейности и стопански инициативи;
- К. като има предвид, че много платформи улесняват достъпа до потребители не само за търговците на дребно, но също така за потенциалните нарушители на правата на интелектуална собственост, и в този контекст могат да направят възможно извършването на значителен брой нарушения, които в крайна сметка водят до неравномерно и несправедливо разпределение на стойността по цялата верига на доставки;
- Л. като има предвид, че въпреки факта, че в наши дни се потребяват по-големи количества творческо съдържание, отколкото когато и да било, като например посредством платформи за качено от ползвателите съдържание и услуги по обединяване на съдържание, творческите сектори не са отбелязали сравнимо увеличение на приходите от това увеличение на потреблението; като има предвид, че една от основните причини за това е назована прехвърляне на стойност и е породена от липсата на яснота по отношение на статута на тези онлайн услуги по силата на законодателството в областта на авторското право и електронната търговия; като има предвид, че е създаден нелоялен пазар, застрашаващ развитието на цифровия единен пазар и неговите основни участници, а именно секторите на културната и творческата индустрия;
- М. като има предвид, че отговорността, справедливостта, доверието и прозрачността следва да бъдат ключови ръководни принципи за платформите, както и за всяка друга икономическа дейност и бизнес, при изграждането на доверие с техните потребители и с техните бизнес партньори;

- Н. като има предвид, че недостатъчната яснота и прозрачност на различните аспекти на събирането на данни от платформите допринасят за увеличаването на правната несигурност и липсата на доверие на потребителите в тях;
- О. като има предвид, че платформите могат да изпълняват двойна роля – като посредници, но и като конкуренти, което потенциално може да доведе до злоупотреби;
- П. като има предвид, че при определени условия на доставчиците на онлайн услуги следва да се налага задължение за полагане на грижа, което ги задължава да откриват и предотвратяват чрез всякакви технически надеждни средства незаконни дейности, извършвани на платформите;
- Р. като има предвид, че престъпните организации се насочват все повече към фалшифициране в интернет, тъй като представлява по-доходна дейност и носи по-малък риск от понасяне на наказателноправни санкции в сравнение с рекета или трафика на наркотици;
1. приветства съобщението на Комисията относно платформите и всички предприети досега действия; припомня, че редица въпроси все още са нерешени и трябва да бъдат разгледани;
 2. подкрепя необходимостта от увеличаване на отговорността и сътрудничеството на някои платформи, в съответствие с постигнатата от тях широка обществена известност, както и тяхното значение по отношение на икономическата мощ и възможностите за договаряне, което води до потенциални пазарни злоупотреби; следователно призовава Комисията да даде ясно определение за отговорност на платформите и да предприеме подходящи действия, за да гарантира, че платформите не злоупотребяват със своето господстващо положение на пазара в ущърб на предприятията и потребителите;
 3. приветства заявеното от Комисията намерение да запази действащите разпоредби относно отговорността на посредниците, залегнали в Директивата за електронната търговия, които са пригодни за бъдещето, технологично неутрални и са от жизненоважно значение за развитието на европейските платформи; подчертава в същото време необходимостта от изясняване на статута на платформи, които изпълняват активна роля в публичните комуникации и възпроизвеждането на защитени произведения, и подчертава в този контекст, че изключенията в областта на отговорността, залегнали в Директивата за електронната търговия, следва да се прилагат само по отношение на действително неутрални и пасивни онлайн доставчици, а не по отношение на услуги, които изпълняват активна роля в разпространението, насърчаването и монетаризирането на съдържание в ущърб на творците;
 4. счита, че различаващите се национални или местни правила за онлайн платформи създават несигурност за икономическите оператори, ограничават достъпа до цифрови услуги и пораждат объркване сред ползвателите и предприятията;
 5. подчертава значението на установяването на подходяща и балансирана регулаторна рамка за онлайн платформи на цифровия единен пазар, която би могла да

способства за създаването на климат на доверие както за предприятията, така и за широката общественост, като им осигури възможност да работят уверено с онлайн платформите, предвид необходимостта да се възприемат гъвкави и устойчиви подходи за формулиране на политика и регулаторни подходи в пряк отговор на възникващите предизвикателства;

6. призовава за подходяща и пропорционална регулаторна рамка, която ще гарантира отговорност, справедливост, доверие и прозрачност на протичащите в рамките на платформите процеси с цел избягването на дискриминация и произвол по отношение на бизнес партньорите, потребителите, ползвателите и работниците във връзка с, *inter alia*, достъпа до услугата, подходящото и справедливо позоваване, резултатите от търсенето или функционирането на съответните приложно-програмни интерфейси, въз основа на принципи на оперативна съвместимост и съответствие, приложими по отношение на платформите;
7. с цел гарантиране на правилното функциониране на договорните споразумения, сключени с носителите на права, за използването на защитени с авторско право произведения, призовава платформите да предприемат подходящи мерки, като инсталиране на ефективни технологии за разпознаване на съдържание, когато е целесъобразно;
8. призовава за регулаторна рамка, която ще гарантира, *inter alia*, равнопоставеност за съпоставими цифрови услуги, онлайн платформи, които функционират отговорно, и мерки за разработване и поддържане на отворени и недискриминационни пазари, за да се насърчи основаната на данни икономика, като се способства за установяването на климат на доверие и прозрачност и се гарантира справедливост в ЕС;
9. призовава за въвеждането на механизми за разрешаване на спорове с цел подобряване на правната защита за бизнес партньорите и ползвателите на платформи;
10. призовава Комисията да насърчава механизми за правоприлагане, които да подпомогнат държавите членки да предприемат стъпки за по-добри форми на правоприлагане, приложими за платформите, с цел да се осигури изпълнението на съответните социални, данъчни и секторни политики;
11. счита, че цифровите платформи са средство за осигуряване на по-широк достъп до културните и творческите произведения и предлагат големи възможности на културните и творческите индустрии за разработване на нови бизнес модели; подчертава, че трябва да се обмисли как този процес може да функционира с по-голяма правна сигурност и зачитане на носителите на авторски права; подчертава значението на прозрачността и на гарантирането на справедливи и равнопоставени условия на конкуренция; във връзка с това счита, че носителите на права трябва да бъдат защитени с нормативната уредба за авторското право и интелектуалната собственост, за да се гарантира признаването на ценностите и стимулирането на новаторството, творчеството, инвестициите и създаването на съдържание;
12. настоятелно призовава Комисията да проучи дали потенциалните проблеми, свързани с онлайн платформите, биха могли да бъдат решени чрез правилно и пълно прилагане на съществуващото законодателство и ефективно прилагане на

законодателството на ЕС в областта на конкуренцията, за да се гарантират равнопоставени условия на конкуренция и лоялна и ефективна конкуренция между онлайн платформите и да се избегне създаването на монополи; призовава Комисията да поддържа благоприятстваща иновациите политика по отношение на онлайн платформите, която да улеснява навлизането на пазара и да насърчава иновациите; счита, че прозрачността, недискриминацията, улесняването на смяната на платформите или онлайн услугите, което дава възможност за избор на потребителите, достъпът до платформите, както и определянето и преодоляването на пречките пред създаването и разрастването на платформите следва да бъдат приоритет;

13. счита, че операторите на платформи следва да предоставят на потребителя вярна, ясна и прозрачна информация относно:

- общите условия за ползване на услугата; и
- процедурите за позоваване, класифициране и дерефериране на съдържание, стоки или услуги онлайн;

14. счита, че когато предоставят интерфейс за предприятията и потребителите, операторите на платформи следва да осигуряват на предприятията пространство, което им дава възможност да съобщават на потребителите цялата задължителна и необходима информация, отнасяща се до сключени от разстояние договори и до договори за предоставяне на цифрово съдържание, например във връзка с правото на оттегляне и на правна защита;

15. счита, че платформи, на които се съхранява и предоставя на разположение на обществеността значителен обем защитени произведения, следва да сключват лицензионни споразумения със съответните носители на права, освен ако те не извършват дейност и поради това не попадат в обхвата на изключението, предвидено в член 14 от Директивата за електронната търговия, с цел справедлива подялба на печалбата с авторите, творците и носителите на права; подчертава, че такива лицензионни споразумения и тяхното изпълнение трябва да спазват упражняването на основните права на ползвателите;

16. счита, че платформи, които предоставят произведения, защитени с авторски права, следва да предприемат подходящи мерки за ефективното премахване на незаконно предлаганото съдържание, и призовава Комисията да представи законодателно предложение с цел изясняване на процедурите за уведомяване и предприемане на действия, приложими за платформи, които могат да насърчат отговорно поведение и да се увеличат доверието на ползвателите;

17. изтъква, че е изключително важно да бъдат изяснени методите, чрез които се вземат основани на алгоритми решения, и да се насърчава прозрачността при използването на тези алгоритми; призовава Комисията и държавите членки да разгледат възможността за допускане на грешки и пристрастност при използването на алгоритми, за да се избегне всяка форма на дискриминация, нелоялна практика или нарушаване на неприкосновеността на личния живот;

18. призовава Комисията и държавите членки да вземат необходимите мерки, за да се гарантира пълното спазване на правата на гражданите на неприкосновеност на

личния живот и на защита на техните лични данни в цифровата среда; подчертава значението на правилното прилагане на Общия регламент относно защитата на данните, включително пълното спазване на принципа на „защита на неприкосновеността на личния живот още при проектирането и по подразбиране“; отбелязва нарастващото значение на изясняването на въпросите, свързани с достъпа до данни и с отговорността, които дават повод за загриженост, и призовава Комисията да направи преглед на действащата регулаторна рамка по отношение на тези въпроси; призовава Комисията, в рамките на изпълнението на Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД), да изясни и определи изисквания, свързани с данните, събирани на работното място;

19. подчертава значението на осигуряването на преносимост на данните за всички ползватели, и по-специално за служителите на онлайн платформи, и на гарантирането на възможност за прехвърляне и натрупване на техните рейтинги и оценки между различните онлайн платформи въз основа на спазването на действащите правила на ЕС за защита на данните, както и на неприкосновеността на личния живот на други участващи страни;
20. макар да признава предлаганите от платформите възможности, подчертава също така факта, че те поставят някои предизвикателства по отношение на търсенето на работа, условията на труд и правата на работещите, по-специално при нестандартните трудови правоотношения, и подчертава необходимостта да се гарантира пълното зачитане на трудовите права, в това число правото на колективни преговори и действия, както и достатъчна степен на социална сигурност в цифровата сфера; счита, че е необходимо да се ангажират социалните партньори в обсъждането и дефинирането на европейските и националните инициативи по отношение на онлайн платформите;
21. подчертава необходимостта от възстановяване на баланса в поделянето на стойността за интелектуалната собственост, по-специално на платформи, разпространяващи защитено аудио-визуално съдържание;
22. призовава за по-нататъшно сътрудничество между платформите и носителите на права, за да се гарантира правилното уреждане на права и да се води борба с нарушаването на правата върху интелектуалната собственост онлайн; припомня, че подобни нарушения могат да представляват реален проблем не само за дружествата, но и за здравето и безопасността на потребителите, които трябва да са наясно със съществуването на незаконна търговия с фалшифицирани стоки; поради това повтаря своя призив за прилагане на подхода „следвай парите“ по отношение на съответните платежни услуги с цел фалшификаторите да бъдат лишени от средства за осъществяване на икономическата си дейност; подчертава, че преразглеждането на Директивата относно упражняването на права върху интелектуалната собственост би могло да бъде подходящо средство за осигуряване на високо равнище на сътрудничество между платформи, ползватели и всички други икономически субекти, наред с правилно прилагане на Директивата за електронната търговия;
23. призовава за прилагане на едни и същи данъчни правила спрямо всички дружества, които предоставят подобни услуги, независимо от това дали услугите се предлагат

онлайн или офлайн; призовава за предприема на действия, за да се гарантира, че всички дружества, включително цифровите дружества, плащат данъците си на мястото, където реализират печалбите си;

24. призовава Комисията да следи и да предприеме действия срещу нарастващото присъствие в онлайн платформите на съдържащи насилие и/или дискриминационни послания; подчертава, че е важно да бъдат защитени уязвимите хора и децата, както и да се води борба с всички форми на расизъм, сексизъм, подбуждане към тероризъм и тормоз също и в цифровата сфера; настоятелно призовава да се засили отговорността на платформите по тези въпроси, включително в рамките на преразглеждането на Директивата за аудиовизуалните медийни услуги;
25. призовава Комисията да продължи да насърчава платформата, открита за уреждане на спорове, свързани с онлайн покупки, между потребителите, да подобри пригодността ѝ за ползване и да следи дали търговците спазват задължението си да включат връзка към платформата на своя уебсайт, за да продължи разглеждането на нарастващия брой жалби срещу няколко онлайн платформи;
26. призовава Комисията да разгледа възможността за установяване на хармонизиран подход към правото на коригиране, правото на насрещно изявление и правата на ползвателите на платформи за въздържане от действия;
27. призовава Комисията да създаде равнопоставени условия на конкуренция с оглед на исканията за обезщетение за вреди срещу платформи поради разпространяването на дискредитиращи факти, които пораждат трайни вреди за ползвателя.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	4.5.2017
Резултат от окончателното гласуване	+: 20 -: 2 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Isabella Adinolfi, Sergio Gaetano Cofferati, Angel Dzhambazki, Jytte Guteland, Constance Le Grip, Jens Rohde, Virginie Rozière, Tiemo Wölken, Kosma Złotowski

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

20	+
ALDE	António Marinho e Pinto, Jens Rohde
ECR	Angel Dzhambazki, Kosma Zlotowski
EFDD	Joëlle Bergeron
ENF	Marie-Christine Boutonnet, Gilles Lebreton
GUE/NGL	Kostas Chrysogonos
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Constance Le Grip, Emil Radev, Pavel Svoboda, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
S&D	Sergio Gaetano Cofferati, Enrico Gasbarra,, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Virginie Rozière, Tiemo Wölken

2	-
VERTS/ALE	Max Andersson, Julia Reda

1	0
EFDD	Isabella Adinolfi

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“